

POSTANOWIENIE

Dnia 7 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie **X.Y.** – sędziego Sądu Okręgowego w K. w związku z jego
zażaleniem na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów
Sądów Powszechnych z dnia 12 lipca 2023 r.,
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 7 kwietnia 2025 r.,
wniosku SSN Marka Siwka o wyłączenie SSN Jacka Błaszczyka od udziału w
rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 108/23 w przedmiocie wniosku o
zbadanie spełnienia przez SSN Marka Siwka wymogów niezawisłości i
bezstronności,
na podstawie art. 22 § 1 k.p.k.

postanowił:

**zawiesić postępowanie z wniosku SSN Marka Siwka o
wyłączenie sędziego SSN Jacka Błaszczyka na czas trwania
zawieszenia postępowania w przedmiocie zbadania spełnienia
przez SSN Marka Siwka wymogów niezawisłości i
bezstronności w sprawie I ZB 108/23**

UZASADNIENIE

Zażalenie na postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych z dnia 12 lipca 2023 r. złożył X.Y. w dniu 30 sierpnia 2023 r. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. I ZO 125/23 i przydzielona do rozpoznania SSN Markowi Siwkowi.

Pismem z dnia 30 listopada 2023 r. X.Y. wniósł w trybie art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, o zbadanie spełnienia przez SSN Marka Siwka wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu. Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego pod sygn. akt I ZB 108/23 zaś do jej rozpoznania zostali wylosowani sędziowie Sądu Najwyższego w osobach: SSN Elżbieta Karska (przewodniczący), SSN Jacek Błaszczyk, SSN Romuald Dalewski, SSN Agnieszka Jurkowska-Chocyk i SSN Monika Koba (sprawozdawca).

Pismem z dnia 26 lutego 2025 r. sędzia Sądu Najwyższego Marek Siwek wniósł w trybie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. o wyłączenie od rozpoznania sprawy I ZB 108/23 sędziego Sądu Najwyższego Jacka Błaszczyka wskazując, że sędzia ten 17 października 2022 r. podpisał oświadczenie, w którym wskazał, że orzeczenia wydane przez osoby powołane na urząd sędziego SN w trybie przewidzianym obecnie obowiązującą ustawą o KRS obarczone są wadą prawną, a także naruszają prawo do sądu, w związku z czym odmawiają orzekania z osobami powołanymi do SN w takiej procedurze. Nadto, procedura ta wprost została określona przez niego w powołanym oświadczeniu jako wadliwa, a jej skutkiem jest m.in. naruszenie prawa obywatela do sądu.

Wnioskodawca podał, że oświadczenie to zostało złożone w czasie obowiązywania ustawy o Sądzie Najwyższym w obecnym kształcie. Ponadto,

wnioskodawca wskazał, iż sędzia ten wyrażając taki pogląd jednoznacznie wskazał, że nie posiada przymiotu bezstronności niezbędnego do obiektywnego rozpoznania sprawy, który to stanowi istotę tzw. testu niezależności i bezstronności, co prowadzi do wniosku, iż ocena przesłanek zawartych w art. 29 ust. 5 u stawy o Sądzie Najwyższym będzie dokonywana przez niego w jeden, wynikający z podpisanego oświadczenia sposób.

Postanowieniem z dnia 2 kwietnia 2025 r., sygn. I ZO 29/25, Sąd Najwyższy, na wniosek SSN Marka Siwka, również z dnia 26 lutego 2025 r., wyłączył SSN Monikę Kobę od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. I ZB 108/23. W związku z tym oraz z uwagi na przejście SSN Romualda Dalewskiego w stan spoczynku, Zarządzeniem z dnia 3 kwietnia 2025 r. skład orzekający w sprawie o sygn. I ZB 108/23 został uzupełniony o SSN Pawła Grzegorzcyka i SSN Dariusza Dończyka.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w dniu 28 maja 2024 r. Sąd Najwyższy zawiesił postępowanie w przedmiocie zbadania spełnienia przez SSN Marka Siwka wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie I ZB 108/23 do czasu rozpoznania przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytań prejudycjalnych przedstawionych postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2023 r., w sprawie CB 40/23.

W związku z tym, mając na uwadze treść art. 22 § 1 k.p.k. który nie wskazuje na zamknięty katalog powodów zawieszenia, należy przyjąć, że zastosowanie instytucji zawieszenia dopuszczalne jest nie tylko w sytuacjach wskazanych w tym przepisie, ale także wtedy, gdy sąd na mocy art. 193 Konstytucji RP wystąpi do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi lub ustawą, jeżeli od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem. Do przyczyn

umożliwiających zawieszenie postępowania należy zaliczyć również wystąpienie przez sąd polski - w trybie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TFUE) - z pytaniem prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jeżeli oczekiwanie na orzeczenie tego Trybunału przybierze taki wymiar czasowy, że nie wystarczy odroczenie rozprawy. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego: z dnia 9 lipca 2024 r., sygn. V KB 13/24).

W takiej sytuacji, do czasu zakończenia postępowania w sprawie III CB 40/23, które zostały przez Sąd Najwyższy zainicjowane, przedstawionymi pytaniami prawnymi, przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej i mając na uwadze treść art. 22 § 2 k.p.k. uniemożliwiającą w okresie zawieszenia postępowania rozpoznanie wniosku zmierzającego do wyłączenia sędziego ze składu sądu wyznaczonego do rozpoznania zasadniczego wniosku o przeprowadzenie postępowania testowego wobec SSN Marka Siwka należało na czas zawieszenia postępowania w sprawie wniosku o przeprowadzenie testu sędziego (art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym), zawiesić - na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. - wskazane postępowanie incydentalne, uznając, że w związku z podstawą zawieszenia zasadniczego postępowania w przedmiocie przeprowadzenia postępowania testowego, zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie tego postępowania incydentalnego o wyłączenie sędziego ze składu sądu procedującego w postępowaniu testowym.

Podkreślić również trzeba, że nie zachodzi w niniejszej sprawie wypadek wskazany w § 3 art. 22 k.p.k. nakazujący dokonać odpowiednich czynności w celu zabezpieczenia dowodów przed ich utratą lub zniekształceniem, albowiem takowe w niniejszej sprawie nie występują. W piśmiennictwie dopuszcza się w tym czasie, chociaż niejednolicie (por. M. Kurowski (w:) D. Świecki (red.): Kodeks postępowania karnego. Komentarz,

Warszawa 2017, t. I, s.162 - 163; odmiennie: J. Kosonoga (w:) R. A. Stefański, S. Zabłocki (red.): Kodeks postępowania karnego. Komentarz do art. 1-166, t. I, s. 389 - 390), podejmowanie innych czynności, niewątpliwie nie należy jednak do nich wniosek o wyłączenie sędziów.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[M. T.]

[a.ł]